
پیش‌نویس

سازمان حسابرسی

اصول و ضوابط حسابداری و حسابرسی

استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۸ صورت‌های مالی جداگانه

کمیته تدوین استانداردهای حسابداری دولتی بر اساس استانداردهای بین‌المللی حسابداری و با توجه به شرایط محیطی، متن پیش‌نویس استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۸ با عنوان "صورت‌های مالی جداگانه" را تدوین کرده است. انتشار استاندارد تدوین شده به صورت پیش‌نویس با هدف کسب نظرات و پیشنهادات افراد ذینفع و ذی‌علاقه در جامعه صورت می‌گیرد و از ضروریات افزایش کیفیت استانداردهای حسابداری بخش عمومی است.

کمیته تدوین استانداردهای حسابداری دولتی از تمام افراد صاحب‌نظر تقاضا دارد که ضمن مطالعه دقیق پیش‌نویس استاندارد، پیشنهادات خود را حداکثر تا پایان اسفند ماه ۱۴۰۰ برای مدیریت تدوین استانداردها (به آدرس - تهران، خیابان بیهقی، نبش خیابان ۱۲، پلاک ۱۲ و یا پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان حسابرسی www.audit.org.ir) ارسال فرمایند.

کمیته تدوین استانداردهای حسابداری دولتی

استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۸
صورت‌های مالی جداگانه

فهرست مندرجات

بند	
۱	• هدف
۲	• دامنه کاربرد
۳-۶	• تعاریف
۷-۹	• تهیه صورت‌های مالی جداگانه
۱۰-۱۲	• افشا
۱۳	• تاریخ اجرا

استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۸

صورت‌های مالی جداگانه

هدف

۱. هدف این استاندارد، تجویز الزامات حسابداری و افشا در ارتباط با سرمایه‌گذاری در واحدهای تحت کنترل، مشارکت‌های خاص و واحدهای وابسته، هنگام تهیه صورت‌های مالی جداگانه توسط واحد گزارشگر است.

دامنه کاربرد

۲. این استاندارد باید در مورد نحوه حسابداری سرمایه‌گذاری در واحدهای تحت کنترل، مشارکت‌های خاص و واحدهای وابسته در صورت‌های مالی جداگانه بکار گرفته شود.

تعاریف

۳. در این استاندارد، اصطلاحات زیر با معانی مشخص شده بکار رفته است:

صورت‌های مالی مجموعی، صورت‌های مالی سرمایه‌گذار فاقد سرمایه‌گذاری در واحدهای تحت کنترل اما دارای سرمایه‌گذاری در واحدهای وابسته و مشارکت‌های خاص است.

صورت‌های مالی جداگانه، صورت‌های مالی ارائه شده توسط واحد گزارشگر است که به موجب الزامات این استاندارد، واحد گزارشگر باید سرمایه‌گذاری در واحدهای تحت کنترل، واحدهای وابسته و مشارکت‌های خاص را به روش‌های مطرح شده در بند ۸ این استاندارد گزارش کند.

اصطلاحات تعریف شده در سایر استانداردهای حسابداری بخش عمومی در این استاندارد نیز با معانی مشخص شده بکار رفته‌اند. اصطلاحات زیر با همان معانی که در استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۵ با عنوان صورت‌های مالی تلفیقی و استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۶ با عنوان سرمایه‌گذاری در واحدهای وابسته و مشارکت‌های خاص تعریف شده است، در این استاندارد نیز بکار می‌رود:

واحد وابسته، کنترل، واحد تحت کنترل، واحد کنترل‌کننده، گروه، صورت‌های مالی تلفیقی، روش ارزش ویژه، کنترل مشترک، مشارکت خاص، شریک خاص و نفوذ قابل ملاحظه.

۴. صورت‌های مالی جداگانه، افزون بر صورت‌های مالی تلفیقی یا صورت‌های مالی مجموعی ارائه می‌شود. در صورت تهیه صورت‌های مالی جداگانه به روش ارزش ویژه، صورت‌های مالی مجموعی تهیه نمی‌شود. روش حسابداری مورد استفاده در خصوص صورت‌های مالی مجموعی در استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۶ با عنوان سرمایه‌گذاری در واحدهای وابسته و مشارکت‌های خاص مشخص شده است.

۵. صورت‌های مالی واحد گزارشگر فاقد واحد تحت کنترل، واحد وابسته یا منافع شریک خاص در مشارکت خاص، صورت‌های مالی جداگانه محسوب نمی‌شود.

استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۸ صورت‌های مالی جداگانه

۶. یک واحد گزارشگر که طبق بند ۵ استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۵ با عنوان "صورت‌های مالی تلفیقی" از تلفیق یا طبق بند ۱۹ استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۶ با عنوان "سرمایه‌گذاری در واحدهای وابسته و مشارکتهای خاص" از بکارگیری روش ارزش ویژه معاف شده است، می‌تواند صورت‌های مالی جداگانه را به عنوان تنها صورت‌های مالی خود ارائه کند.

تهیه صورت‌های مالی جداگانه

۷. صورت‌های مالی جداگانه باید با رعایت استانداردهای حسابداری بخش عمومی مربوط و با در نظر گرفتن موارد مندرج در بند ۸ تهیه شود.

۸. در صورتی که واحد گزارشگر صورت‌های مالی جداگانه تهیه کند، باید سرمایه‌گذاری در واحدهای تحت کنترل، مشارکتهای خاص و واحدهای وابسته را به یکی از روش‌های زیر به حساب منظور کند:

۱. بهای تمام شده طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۵ واحدهای تجاری با عنوان "حسابداری سرمایه‌گذاری‌ها"؛

۲. تجدید ارزیابی طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۵ واحدهای تجاری با عنوان "حسابداری سرمایه‌گذاری‌ها"؛ یا

۳. ارزش ویژه طبق استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۶ با عنوان "سرمایه‌گذاری در واحدهای وابسته و مشارکتهای خاص".

۹. سود تقسیمی یا توزیع‌های مشابه توسط واحد تحت کنترل، مشارکت خاص یا واحد وابسته زمانی در صورت‌های مالی جداگانه شناسایی می‌شود که حق دریافت آن احراز شود. سود تقسیمی در مازاد یا کسری شناسایی می‌شود، مگر این که آن واحد از روش ارزش ویژه استفاده کند که در این صورت، سود تقسیمی یا توزیع‌های مشابه به عنوان کاهش مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری شناسایی می‌شود.

افشا

۱۰. واحد گزارشگر هنگام افشای اطلاعات در صورت‌های مالی جداگانه، باید تمام استانداردهای حسابداری بخش عمومی مربوط، شامل الزامات بندهای ۱۱ و ۱۲ را بکار بگیرد.

۱۱. هنگامی که واحد کنترل‌کننده، طبق بند ۵ استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۵، تصمیم بگیرد صورت‌های مالی تلفیقی تهیه نکند و صورت‌های مالی جداگانه را به عنوان تنها صورت‌های مالی خود تهیه نماید، موارد زیر را باید در صورت‌های مالی جداگانه افشا کند:

الف. این که صورت‌های مالی تهیه‌شده، صورت‌های مالی جداگانه است؛ از معافیت از تلفیق استفاده شده است؛ نام واحد گزارشگری که صورت‌های مالی تلفیقی آن، طبق استانداردهای حسابداری بخش عمومی به منظور استفاده عموم تهیه شده است؛ و آدرس دستیابی به صورت‌های مالی تلفیقی مزبور.

ب. فهرستی از سرمایه‌گذاری‌های بااهمیت در واحدهای تحت کنترل، مشارکتهای خاص و واحدهای وابسته، شامل:

استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۱۸ صورت‌های مالی جداگانه

۱. نام واحدهای تحت کنترل، مشارکت‌های خاص و واحدهای وابسته.
 ۲. محل اصلی فعالیت واحدهای تحت کنترل، مشارکت‌های خاص و واحدهای وابسته (در صورت متفاوت بودن با محل فعالیت واحد کنترل کننده).
 ۳. نسبت منافع مالکیت (و در صورت متفاوت بودن، درصد حق رأی) در آن واحدها.
 - پ. رویه حسابداری مورد استفاده برای سرمایه‌گذاری‌های موضوع بند (ب).
۱۲. هنگامی که واحد کنترل کننده (به غیر از واحد کنترل کننده موضوع بند ۱۱) یا سرمایه‌گذار دارای کنترل مشترک یا نفوذ قابل ملاحظه بر سرمایه‌پذیر، صورت‌های مالی جداگانه تهیه می‌کند، واحد کنترل کننده یا سرمایه‌گذار باید مشخص کند که صورت‌های مالی (تلفیقی یا مجموعه) طبق کدام یک از استانداردهای حسابداری بخش عمومی شماره ۱۵ یا ۱۶، حسب مورد، تهیه شده است. واحد کنترل کننده یا سرمایه‌گذار، همچنین در صورت‌های مالی جداگانه خود باید موارد زیر را افشا کند:
- الف. این که صورت‌های مالی تهیه شده، صورت‌های مالی جداگانه است.
 - ب. فهرستی از سرمایه‌گذاری‌های با اهمیت در واحدهای تحت کنترل، مشارکت‌های خاص و واحدهای وابسته، شامل:
 ۱. نام واحدهای تحت کنترل، مشارکت‌های خاص و واحدهای وابسته.
 ۲. محل اصلی فعالیت واحدهای تحت کنترل، مشارکت‌های خاص و واحدهای وابسته (در صورت متفاوت بودن با محل فعالیت واحد کنترل کننده).
 ۳. نسبت منافع مالکیت (و در صورت متفاوت بودن، درصد حق رأی) در آن واحدها.
 - پ. رویه حسابداری مورد استفاده برای سرمایه‌گذاری‌های موضوع بند (ب).

تاریخ اجرا

۱۳. الزامات این استاندارد در مورد کلیه صورت‌های مالی که دوره مالی آن‌ها از تاریخ و پس از آن شروع می‌شود، لازم‌الاجراست.